

Mekke döneminde inmiştir. 88 âyettir. Sûre, adını birinci âyetteki "Sâd" harfinden almıştır. Sûrede başlıca, Allah'ın birliği, müşriklerin inkârları ve sapıklıkları sebebiyle azabı hak etmiş oldukları, Davûd, Süleyman, Eyyüp, İbrahim, İshak, İsmail, el-Yesa' ve Zülkifl peygamberlerin kıssaları, Davûd peygamberin hakemliği ve Hz. Peygamberin temel görevi konu edilmektedir.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Sâd.[1] O şanlı, şerefli Kur'an'a andolsun (ki o, Allah sözüdür).

2. Fakat inkâr edenler bir büyüklenme ve ayrılık içindedirler.

3. Biz onlardan önce nice nesilleri helâk ettik. Onlar da feryat ettiler, ama artık kurtuluş zamanı değildi.

4. Kâfirler, kendilerine içlerinden bir uyarıcının gelmesine şaştılar ve şöyle dediler: "Bu, yalancı bir sihirbazdır."

5. "İlâhları bir tek ilâh mı yaptı? Gerçekten bu çok tuhaf bir şey!"

6, **7**, **8**. İçlerinden ileri gelenler, "Gidin, ilâhlarınıza tapmaya devam edin. İşte bu istenen şeydir. Biz bunu son dinde (en son dinî inanışlarda) duymadık. Bu ancak bir uydurmadır. O zikir (Kur'an) içimizden ona mı indirildi?" diyerek kalkıp gittiler. Hayır, onlar benim Zikrimden (Kur'an'dan) şüphe içindedirler. Hayır, henüz azabımı tatmadılar.

9. Yoksa mutlak güç sahibi ve çok bağışlayan Rabbinin rahmet hazineleri onların yanında mıdır?

10. Yoksa göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin hükümranlı-

1. *Bu harf ile ilgili olarak Bakara sûresinin birinci âyetinin dipnotuna bakınız.*

ğı onların mıdır? Öyle ise sebeplere yapışarak yükselsinler (bakalım!)

11. Onlar, çeşitli gruplardan oluşmuş ve şuracıkta bozguna uğrayacak derme çatma bir ordudur.

12, **13**. Onlardan önce de Nûh kavmi, Âd kavmi, kazıklar sahibi[2] Firavun, Semûd kavmi, Lût kavmi ve Eyke halkı da Peygamberleri yalanlamışlardı. İşte onlar da (böyle) gruplardı.

14. (O grupların) her biri peygamberleri yalanladı da onları cezalandırmam hak oldu.

15. Bunlar da (müşrikler de) ancak (vakti gelince) asla geri kalmayacak korkunç bir ses bekliyorlar.

16. Müşrikler (alay ederek) şöyle dediler: "Ey Rabbimiz! Hesap gününden önce payımızı hemen ver!"

17. Ey Muhammed! Onların söylediklerine karşı sabret. Güçlü kulumuz Dâvûd'u hatırla. O, Allah'a çok yönelen bir kimse idi.

18, **19**. Kendisi ile birlikte sabah-akşam tespih etsinler diye biz, dağları ve toplanıp gelen kuşları Dâvûd'un emrine verdik. Onların her biri Allah'a yönelmişlerdi.

20. Biz Davud'un mülkünü güçlendirdik, ona hikmet ve hakla batılı ayıran söz (hüküm verme) yeteneği verdik.

21. Sana davacıların haberi geldi mi? Hani onlar duvarı aşarak mabede girmişlerdi.

22. Hani Dâvûd'un yanına girmişlerdi de Dâvûd onlardan korkmuştu. Onlar, "Korkma! Biz, iki davacı grubuz. Birimiz diğerine haksızlık etmiştir. Aramızda adaletle hükmet. Zulmetme ve bizi hak yola ilet" dediler.

23. İçlerinden biri şöyle dedi: "Bu benim kardeşimdir. Onun doksan dokuz koyunu var. Benim ise bir tek koyunum var.

2. *"Kazıklar sahibi" ifadesi için Fecr sûresinin 10.âyetinin dipnotuna bakınız.*

Böyle iken 'Onu da bana ver' dedi ve tartışmada beni bastırdı."

24. Davud dedi ki: "Andolsun, senin koyununu kendi koyunlarına katmak istemek suretiyle sana zulmetmiştir. Esasen ortakların pek çoğu birbirine haksızlık eder. Ancak iman edip salih ameller işleyenler başka. Onlar da pek azdır." Dâvûd, bizim kendisini imtihan ettiğimizi anladı. Derken Rabbinden bağışlama diledi, eğilerek secdeye kapandı ve Allah'a yöneldi.

25. Biz de bunu ona bağışladık. Şüphesiz katımızda onun için bir yakınlık ve dönüp geleceği güzel bir yer vardır.

26. Ona dedik ki: "Ey Dâvûd! Gerçekten biz seni yeryüzünde halife yaptık. İnsanlar arasında hak ile hüküm ver. Nefis arzusuna uyma, yoksa seni Allah'ın yolundan saptırır. Allah'ın yolundan sapanlar için hesap gününü unutmaları sebebiyle şiddetli bir azap vardır."

27. Biz göğü, yeri ve ikisi arasındakileri boş yere yaratmadık. Bu (yaratılanların boş yere yaratıldığı iddiası) inkâr edenlerin zannıdır. Cehennem ateşinden dolayı vay inkâr edenlerin hâline!

28. Yoksa biz iman edip salih ameller işleyenleri, yeryüzünde fesat çıkaranlar gibi mi tutacağız? Yoksa Allah'a karşı gelmekten sakınanları yoldan çıkan arsızlar gibi mi tutacağız?

29. Bu Kur'an, âyetlerini düşünsünler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz mübarek bir kitaptır.

30. Dâvûd'a Süleyman'ı bağışladık. O ne güzel kuldu! Şüphesiz o, Allah'a çok yönelen bir kimse idi.

31. Hani ona akşamüstü bir ayağını tırnağı üstüne dikip üç ayağının üzerinde duran çalımlı ve soylu atlar sunulmuştu.

32, **33**. Süleyman, "Gerçekten ben malı, Rabbimi anmamı sağla-

dığından dolayı çok severim" dedi. Nihayet gözden kaybolup gittikleri zaman[3], "Onları bana geri getirin" dedi. (Atlar gelince de) bacaklarını ve boyunlarını okşamaya başladı.

34. Andolsun, biz Süleyman'ı imtihan ettik. Tahtının üstüne bir ceset bıraktık.[4] Sonra tövbe edip bize yöneldi.

35. Süleyman, "Ey Rabbim! Beni bağışla. Bana, benden sonra kimseye lâyık olmayacak bir mülk (hükümranlık) bahşet! Şüphesiz sen çok bahşedicisin!" dedi.

36. Biz de rüzgârı onun buyruğuna verdik. Rüzgâr, onun emriyle dilediği yere hafif hafif eserdi.

37, 38. Bina ustası olan ve dalgıçlık yapan her bir şeytanı, bukağılara bağlı olarak diğerlerini de, onun emrine verdik.

39. "İşte bu bizim ihsanımızdır. Artık sen de (istediğine) hesapsızca ver yahut verme" dedik.

40. Şüphesiz katımızda onun için bir yakınlık ve dönüp geleceği güzel bir yer vardır.

41. (Ey Muhammed!) Kulumuz Eyyûb'u da an. Hani o, Rabbine, "Şeytan bana bir yorgunluk ve azap dokundurdu" diye seslenmişti.

42. Biz de ona, "Ayağını yere vur! İşte yıkanacak ve içecek soğuk bir su" dedik.

43. Biz ona tarafımızdan bir rahmet ve akıl sahiplerine bir öğüt olmak üzere ailesini ve onlarla birlikte bir o kadarını bahşettik.

44. Şöyle dedik: "Eline bir demet sap al ve onunla vur, yeminini bozma."[5] Gerçekten biz Eyyûb'u sabreden bir kimse ola-

3. *Bu âyetin bu kısmı, "Nihayet güneş perde arkasına çekilince (batınca)" şeklinde de tercüme edilebilir.*

4. *Tefsir bilginlerine göre, âyette sözü edilen ceset, mecazî olarak; bir ara fizikî gücünü ya da siyasal otoritesini kaybeden Süleyman peygamberi temsil etmektedir.*

5. *Tefsir kaynaklarında ifade edildiğine göre, Eyyûb peygamber bir olay üzerine ka-*

rak bulduk. O ne güzel bir kuldu! O, Allah'a çok yönelen bir kimse idi.

45. (Ey Muhammed!) Güçlü ve basiretli kullarımız İbrahim'i, İshak'ı ve Yakub'u da an.

46. Şüphesiz biz onları, ahiret yurdunu düşünme özelliği ile (temizleyip) ihlâslı kimseler kıldık.

47. Şüphesiz onlar, bizim katımızda hayırlı, seçkin kimselerdendir.

48. (Ey Muhammed!) İsmail, el-Yesa' ve Zülkifl'i de an. Onların her biri iyi kimselerdi.

49, **50**. Bu bir öğüttür. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için elbette güzel bir dönüş yeri, kapıları kendilerine açılmış olarak Adn cennetleri vardır.

51. Onlar orada koltuklara yaslanmış olarak pek çok meyveler ve içecekler isterler.

52. Yanlarında gözlerini kendilerinden ayırmayan yaşıt eşler vardır.

53. İşte bunlar, hesap günü için size vaad edilenlerdir.

54. İşte bu bizim verdiğimiz rızıktır. Ona asla tükenme yoktur.

55, **56**. İşte böyle! Şüphesiz azgınlar için elbette kötü bir dönüş yeri, cehennem vardır. Onlar oraya girerler. Orası ne kötü bir yataktır!

57. İşte (azap), onu tatsınlar: Bir kaynar su ve bir irin.

58. O azaba benzer çeşit çeşit başka azaplar da vardır.

59. (Kendi aralarında şöyle derler:) "İşte sizinle beraber cehenneme tıkılacak bir grup. Onlara rahat ve huzur olmasın! Şüphesiz onlar cehenneme gireceklerdir."

60. O grup da, "Hayır, size rahat ve huzur olmasın. Bu cehenne-

rısına yüz sopa vuracağına yemin etmiş, kendisine has bir ruhsat olmak üzere de âyetteki çözüm kendisine öğretilmişti.

mi bizim önümüze siz sürdünüz. Orası ne kötü durak yeridir!" der.

61. Şöyle derler: "Ey Rabbimiz! Bunu bizim önümüze kim sürdüyse, cehennemde onun azabını bir kat daha artır."

62. Yine şöyle derler: "Dünyada kendilerini kötü saydığımız adamları acaba neden göremiyoruz?"

63. "(Cehennemlik değillerdi de) biz onları alaya mı almış olduk, yoksa (buradalar da) gözlerimizden mi kaçtılar?"

64. Şüphesiz bu, cehennemliklerin birbirleriyle çekişmesi kesin bir gerçektir.

65. (Ey Muhammed!) De ki: "Ben ancak bir uyarıcıyım. Her şey üzerinde mutlak otorite sahibi olan bir Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur."

66. "O, göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbidir. Mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır."

67. De ki: "Bu Kur'an, büyük bir haberdir."

68. "Siz ise ondan yüz çeviriyorsunuz."

69. "Aralarında tartıştıkları sırada, yüce topluluğa (ileri gelen melekler topluluğuna) dair benim hiçbir bilgim yoktu."

70. "Bana ancak, benim sadece bir uyarıcı olduğum vahyediliyor."

71. Hani, Rabbin meleklere şöyle demişti: "Muhakkak ben çamurdan bir insan yaratacağım."

72. "Onu şekillendirip içine ruhumdan üflediğim zaman onun için saygı ile eğilin."

73. Derken bütün melekler topluca saygı ile eğildiler.

74. Ancak İblis eğilmedi. O büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu.

75. Allah, "Ey İblis! Ellerimle yarattığıma saygı ile eğilmekten seni ne alıkoydu? Büyüklük mü tasladın, yoksa üstünlerden

mi oldun?" dedi.

76. İblis, "Ben ondan daha hayırlıyım. Beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın" dedi.

77. Allah, şöyle dedi: "Öyle ise çık oradan (cennetten), çünkü sen kovuldun."

78. "Şüphesiz benim lânetim hesap, mükâfat ve ceza gününe kadar senin üzerinedir."

79. İblis, "Ey Rabbim! Öyle ise bana insanların diriltilecekleri güne kadar mühlet ver" dedi.

80, **81**. Allah, şöyle dedi: "Sen o bilinen vakte (kıyamet gününe) kadar mühlet verilenlerdensin."

82, **83**. İblis, "Senin şerefine andolsun ki, içlerinden ihlâslı kulların hariç, elbette onların hepsini azdıracağım" dedi.

84. Allah, şöyle dedi: "İşte bu gerçektir. Ben de gerçeği söylüyorum:"

85. "Andolsun, cehennemi seninle ve onlardan sana uyanların hepsiyle dolduracağım."

86. (Ey Muhammed!) De ki: "Bundan (tebliğ görevinden) dolayı sizden hiçbir ücret istemiyorum. Ben kendiliğinden yükümlülük altına girenlerden değilim."

87. "Bu Kur'an, âlemler için ancak bir öğüttür."

88. "Onun haberlerinin doğruluğunu bir süre sonra mutlaka öğreneceksiniz."

